

Værd at vide om Hingstekåringen 2021

Vilhelmsborg og hingstekåring den 6.-8. august

Covid-19 er stadig medbestemmende for, hvad der sker i Danmark, men vi satser på, at hingstekåringen kan holdes som planlagt på Vilhelmsborg den første uge i august sammen med championater og DM. Hingstekåringen begynder formentlig fredag midt på dagen og slutter søndag midt på dagen, men sige det med sikkerhed kan vi ikke, da tidsplanen afhænger af, hvor mange hingste, der tilmeldes.

Lige nu ser det ud, som om vi ikke bliver nødt til at bruge armbånd for at regulere adgangen.

Hingstekåringen

Alle avlens regelsæt ligger her på hjemmesiden – det andet menupunkt i rullemenuen under Avl.

I denne 'Værd at vide'-tekst har vi især fokus på de praktiske ting i forbindelse med en hingstekåring. Du skal være medlem af Fjordhesten Danmark for at melde til kåring, og hingsten skal være i hovedafsnittet af vor stambog, dvs. have et bordeaux pas (med et afstammingsgitter, der opfylder kravene i i §2 A i regelsættet om stambogsføring) udstedt af Stambogskontoret i Skejby eller tilsvarende udenlandsk organisation. Endvidere skal mor, mormor og mormors mor være kåret.

Hingsten skal være ejerskiftet

Siden 1. januar 2010 har det været et lovkrav, at heste skal ejerskiftes senest 30 dage efter, at de er handlet. Det er købers ansvar, at dette sker. Ikke alle får det gjort, og det kan give problemer på både den ene og den anden måde. Derfor har vi strammet op på reglerne ved tilmelding til vore kåringer.

For at få hingsten ejerskiftet, skal du indsende det originale ejercertifikat med dokumentation for handel (handler) noteret på bagsiden og kvittering for betaling af ejerskiftegebyret. Vi anbefaler, at du før afsendelsen tager en kopi af certifikatet og får en kvittering fra Postvæsenet for indlevering af brevet.

Stambogskontoret finder du på denne adresse: SEGES | Heste, Agro Food Park 15, Skejby, 8200 Århus N. Et ejerskifte koster i 2021 kr. 190,00 inkl. moms.

Du kan læse mere om, hvordan det foregår, her:

<https://netbutikken.seges.dk/index.php/ejerskifte-registrerede-hest.html>

I forbindelse med underskrift vedrørende en handel skal du være opmærksom på, at **alle**, der er registreret som ejere af en bestemt hest, skal skrive under på salget. Vi har set flere eksempler på, at kun en af et ejerpar har skrevet under, og det accepterer stambogskontoret ikke. Begge (alle) ejere skal sætte deres underskrift på bagsiden af ejercertifikatet ved et salg. Et ejercertifikat betragtes som et juridisk dokument, derfor disse meget strikse regler.

Kåringsdeltagelse og hest købt på afbetaling

Det sker, at en hest købes på afbetaling, og så beholder sælgeren vanligvis certifikatet, indtil hesten er betalt. Hvis køberen ønsker at stille en endnu ikke færdigbetalt hest til kåring, så vil sælgeren nok kunne overtales til at indsende kopi af ejercertifikatet til avlsudvalget med et lille brev om, hvorfor det fortsat er i sælgers besiddelse.

Tid, sted og hold samt sidste frist for tilmelding og betaling

Fredag den 8. – søndag den 10. august på Vilhelmsborg, Bedervej 101, 8320 Mårslet.

Der kan meldes til i disse fire hold:

- 2-årige (mhp. avlsgodkendelse i 2022)
- 3-årige (mhp. avlsgodkendelse i 2022), opnås denne godkendelse skal hingsten direkte fra hingstekåringen søndag indsynes til en 12-14 dages stationstest.
- 4-årige (primært mhp. materialprøve og kåring, men hingste, der ikke har avlsgodkendelse i Danmark kan tilmeldes mhp. at opnå dette, en udenlandsk hingst med materialprøve og præmiering kan gå direkte til bedømmelse mhp. dansk kåring)
- 5-årige og ældre (primært mhp. kåring (kræver godkendt materialprøve)/omkåring, men hingste, der ikke har godkendelse til avl i Danmark kan tilmeldes mhp. at opnå dette, en udenlandsk hingst med materialprøve og præmiering kan gå direkte til bedømmelse mhp. dansk kåring)

Sidste frist for tilmelding er den 15. juli 2021

Der ligger anmeldelsesblanket her på siden i to versioner (pdf-fil og word-fil).

De skal sendes til avl@fjordhest.dk.

Sidste frist for betaling og anmeldelsesgebyret er den 15. juli 2021

Se reg/kontonummer på anmeldelsesblanketten.

En foreløbig tidsplan

Normalt laver vi først tidsplanen, når vi har set antal tilmeldte hingste, men her og nu kan vi oplyse, at vi forventer, at kåringen begynder fredag den 6. august midt på dagen samt at den slutter søndag den 8. midt på dagen.

3-årige eller ældre hingste, der har opnået avlsgodkendelse, skal direkte fra Vilhelmsborg indsynes til den 12-14 dages stationstest på Tørring ridecenter (ved Randers)

Tilmeldingsgebyrer

2-årige til avlsgodkendelse

Anmeldelsesgebyr: kr. 1.000,00.

Beløb til stambogskontoret for registrering af en evt. avlsgodkendelse: kr. 290,00.

Hvis hingsten ikke opnår avlsgodkendelse, refunderer vi beløbet.

3-årige til avlsgodkendelse

Anmeldelsesgebyr: kr. 1.000,00.

Beløb til stambogskontoret for registrering af en evt. avlsgodkendelse: kr. 290,00.

Hvis hingsten ikke opnår avlsgodkendelse, refunderer vi beløbet.

Ejerne af hingste i dette hold, modtager efter tilmelding brev/mail om den stationstest, som hingsten skal indsynes til direkte fra Vilhelmsborg, hvis den opnår avlsgodkendelse.

4-årige og ældre til avlsgodkendelse (hingste, der ikke tidligere har været godkendt til avl)

Anmeldelsesgebyr: kr. 1.000,00.

Beløb til stambogskontoret for registrering af en evt. avlsgodkendelse: kr. 290,00.

Hvis hingsten ikke opnår avlsgodkendelse, refunderer vi beløbet.

Ejere af hingste i dette hold, modtager efter tilmelding brev/mail om den stationstest, som hingsten skal indsynes til direkte fra Vilhelmsborg, hvis den opnår avlsgodkendelse.

4-årige og ældre hingste til materialprøve og kåring

Anmeldelsesgebyr til materialprøven: kr. 1.000,00.

Beløb til stambogskontoret for registrering af bestået materialprøve: kr. 290,00.

Anmeldelsesgebyr til hingstekåringen: kr. 1.000,00.

Beløb til stambogskontoret for registrering af kåring: kr. 290,00.

Gebyrer til stambogskontoret refunderes, hvis hingsten ikke består materialprøven eller ikke opnår kåring.

4-årige og ældre hingste med tidligere godkendt materialprøve (evt. i udlandet, hvor hingsten i så fald også skal have godkendelse til avl i 2021) til kåring

Anmeldelsesgebyr til hingstekåringen: kr. 1.000,00.

Beløb til stambogskontoret for registrering af kåring: kr. 290,00.

Gebyr til stambogskontoret refunderes, hvis hingsten ikke opnår kåring.

Tilmeldingsblanketten ligger her på hjemmesiden som både pdf-fil og word-fil.

Opstaldning

Hingsteejerne vælger selv, om de vil ankomme med hingsten torsdag eller fredag, men som tidligere nævnt i denne tekst satser vi på, at hingstekåringen kan begynde fredag den 6. august midt på dagen med måling og signalements-kontrol, efterfulgt af dyrlægekontrol og mønstring på fast bund.

Prisen for en boks torsdag-fredag-lørdag er 1.000 kr. inkl. 2 x spåner (yderligere kan tilkøbes).

Prisen for en boks fredag-lørdag er 800 kr. inkl. 2 x spåner (yderligere kan tilkøbes).

Der er heller ikke i år halm på Vilhelmsborg.

Bokse skal udmuges af udstilleren, inden pladsen forlades.

Sådan foregår en eksteriørkåring

Når du ankommer til Vilhelmsborg, så indkvarterer du hingsten i den boks, der er reserveret til ham. Det er strengt forbudt at bytte om på navneskiltene, hvis du evt. skulle ønske dig en anden boks.

På kåringspladsen afleverer du hestens pas til et medlem af/eller en repræsentant for avlsudvalget. Der vil være opslag om, hvornår dette kan ske. Det kan være en god ide at tage en kopi af vigtige sider i passet, før du afleverer det, da vi beholder passet, hvis hesten opnår avlsgodkendelse eller kåring. Beholder vi passet, så giver Avlsudvalget dig en kvittering for modtagelsen af passet. Den kvittering skal du passe rigtig godt på. Den vil naturligvis være dateret og bekræfte, at vi har modtaget passet på hingsten (navn, ident og chipnummer) tilhørende (ejers navn og adresse) i forbindelse med kåringsdeltagelse, fordi passet skal indsendes til SEGES mhp. registrering af bedømmelsesresultatet. Erklæringen vil være gældende i 45 dage og det skulle række – både til at få beskrivelsen udarbejdet, tastet og korrekturlæst, og til at Post Nord overtager brevene og sørger for, at de havner hos hingstens ejer. Erklæringen skal du medbringe, når du transporterer hingsten.

Du vil få udleveret et katalog og nummerskilte til hingsten og piberensere til at sætte dem fast med. Medbringer du selv numre, så skal du være opmærksom på, at hingsten skal have sit katalognummer på begge sider af hovedet.

Hingsten måles og signalementet tjekkes (se tidsplanen i kataloget). Du får en seddel med mål og signalement med, den skal afleveres til de dommere, der ser hesten på fast bund. Vær opmærksom på, at **hingstens hove IKKE må være hverken sværtede eller olierede på dette tidspunkt**, da vi også tjekker for aftegn på hove.

Efter målingen går hingsten videre til dyrlægeundersøgelsen. Her bliver der taget hårprøve til afstanningskontrol, såfremt denne ikke allerede foreligger.

Næste programpunkt hedder mønstring på fast bund i skridt og trav, **heller ikke her må hingstens hove være hverken sværtede eller olierede**.

Herefter ses hingstene i ridehallen. Det sker flere gange i løbet af kåringen, bl.a. løsvises de og de mønstres ved hånd.

Når vi er nået frem til kåringens sidste dag, så begynder frasorteringen af de hingste, der ikke opnår godkendelse til avl. Afslutningsvis oprangeres de hingste, der får avlsgodkendelse/kåring.

Hvis hingsten opnår avlsgodkendelse eller kåring, så skal passet videre til stambogskontoret, hvor avlsgodkendelsen eller kåringen registreres, hvorefter det sendes tilbage til ejeren. Det skal passet i øvrigt også, hvis en hingst mister sin avlsgodkendelse/kåring og dermed skal ud af oversigten over hingste, der er godkendt til avl.

Hvis hingsten ikke bliver godkendt til avl, og heller ikke er det i 2021, får du passet med hjem.

Hingste, der får deres første godkendelse til avl, skal DNA-testning for farve-anlæg. Der vil blive taget hårprøve med henblik herpå, hvis testning ikke allerede foreligger.

Avlsmål og kåring

Alle raceforeninger, der tager deres heste alvorligt, har et avlsmål. I det beskrives, hvad det er vi avler efter. Ved en kåring vurderes hingstene i forhold til, hvor tæt de er på avlsmålet. De hingste, hvis eksteriør kommer tættest på avlsmålet får den bedste bedømmelse. Eksteriør kan oversættes til 'ydre', og avlsmålet beskriver i en række punkter, hvordan det ønskes, at vore heste skal se ud, være bygget og bevæge sig. Avlsmålet finder du naturligvis også her på hjemmesiden under menupunktet Avl.

Observationsforløbet

Hingstenes temperament er vigtigt. Det tester vi i et observationsforløb (og i stationstesten).

Observationsforløbet havde premiere i 2015. Der lægges især vægt på hingstens samarbejdsvillighed med mønstreren samt hingstens opførsel i de forskellige situationer, der indgår i kåringen. I 2016, 2017, 2018, 2019 og 2020 indgik også observation i stalden i forløbet, specielt mhp. krybbebidning og andre unoder. Stald-observation vil også være en del af forløbet i år. Det samme vil en 'håndteringstest', hvor hingstene med eksteren fører skal gennemgå nogle forhindringer. I 2018 prøvede vi det på forsøgsbasis, og erfaringerne var så gode, at testen siden har været en del af observationsforløbet. Sidste år måtte testen desværre udgå, idet statsministeren lukkede Danmark yderligere ned midt under kåringen, hvilket betød, at vi var nødsaget til at afkorte hingstekåringens program.

Hingstene observeres hver gang de fremstilles. Når hingstene er fire år og møder til kåring vil tre års observationer give en samlet karakter. Læs i øvrigt hele regelsættet om materialprøve her på siden.

Håndteringstest

Allerede i 2015 drøftede AU, om Agility skulle indgå i testningen af hingstene, men det blev ikke til noget i hverken 2015, 2016 eller 2017. Det skete imidlertid på forsøgsbasis i 2018, hvor vi havde en agility-bane til deltagerne i Cup Vilhelmsborg. Erfaringerne fra dette forsøg var så gode, at gennemgang af nogle af forhindringerne blev en del af observationsforløbet. I dag kalder vi det for håndteringstest.

Hingsten kan bortvises ved dårlig opførsel

Til generalforsamlingen i 2015 stillede en af vore eksteriørdommere, der syntes, at han af og til levede livet farligt, når han målte hingste, forslag om, at dårlig opførsel for hingste (og for den sags skyld også for hopper og vallakker) på en kåringsplads, skulle kunne få konsekvenser. Forslaget blev vedtaget og er sat ind i de generelle kåringsregler som stk 11. Det lyder som følger:

”Udviser en hest i forbindelse med bedømmelsen så dårlig opførsel, at den er til fare for sine omgivelser, kan det medføre bortvisning fra bedømmelsespladsen.”

Doping

I §9 i de generelle kåringsregler har vi i årevis haft denne bestemmelse :

”En hest må ikke i forbindelse med udstilling og konkurrencer være dopet (dvs. have fået opkvikkende, beroligende eller smertestillende midler). Overtrædelse vil medføre udelukkelse fra Fjordhesten Danmarks arrangementer i en af bestyrelsen fastsat periode.”

Mønstring og soignering

Husk, at du skal forberede din hingst til kåringsdagen, og det er ikke noget, du gør fra den ene uge til den anden. Det kræver længere tid. Du skal træne i mønstring, og du skal sørge for, at han hverken er for tyk eller for tynd, at hovene er i orden (smeden skal heller ikke komme dagen før, du skal hjemmefra - er du uheldig, så risikerer du ikke at komme til kåring). Endvidere skal hingsten være soigneret i overensstemmelse med racestandarden. Og hvad betyder så det? Du kan læse meget mere om både mønstring og klargøring til udstilling her på siden under menupunktet Abc-viden. En fjordhest har ikke hængeman, men det får den, hvis du ikke sørger for, at manen bliver klippet med regelmæssige mellemrum. I racens moderland Norge står der meget klart og tydeligt i avlsplanen: **'Fjordhesten skal ha ståman'**. I Danmark er der nok mere almindeligt at kalde det for stritman. Og husk, at du aldrig må klippe pandelokken.

Camping og socialt samvær

Vi regner med, at vi i år både må campere og arrangere fællesspisning. Der kommer information herom senere – og med separat tilmeldingsblanket.

23.06.2021

På avlsudvalgets vegne

Birgit